

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 7.6.2019 r.
COM(2019) 274 final

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie stanu realizacji wspólnej polityki rybołówstwa oraz konsultacji dotyczących
uprawnień do połowów na 2020 r.**

{SWD(2019) 205 final}

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie stanu realizacji wspólnej polityki rybołówstwa oraz konsultacji dotyczących uprawnień do połowów na 2020 r.

1. WPROWADZENIE

W niniejszym komunikacie przedstawiono stan realizacji wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) i opisano główne czynniki, które mają wpływ na wnioski Komisji dotyczące uprawnień do połowów na 2020 r.

Głównym celem zarządzania rybołówstwem w ramach WPRyb jest zapewnienie wysokich długoterminowych połowów (F_{MSY}) w przypadku wszystkich stad najpóźniej do 2020 r. Osiągnięcie tego celu przyczyni się również do zapewnienia dobrego stanu środowiska w europejskich morzach do 2020 r.¹ oraz do zminimalizowania negatywnego wpływu działalności połowowej na ekosystemy morskie.

2. POSTĘPY W REALIZACJI WPRYB

Realizacja WPRyb postępuje sprawnie:

- Na północnym Atlantyku i obszarach przyległych presja połowowa na stada wykazuje ogólną tendencję spadkową. Liczba całkowitych dopuszczalnych połowów (TAC) ustalonych na poziomie eksploatacji zgodnym z maksymalnym podtrzymywalnym połowem (F_{MSY}) wzrosła do 59, co odpowiada trzem dodatkowym TAC w porównaniu z 2018 r. i stanowi 78 % wszystkich TAC dla stad objętych oceną F_{MSY} .
- Biomasa stad tarłowych w tych obszarach nadal wzrasta i jest obecnie o 36 % wyższa niż w 2003 r. Liczba stad, których wielkość utrzymuje się w bezpiecznych granicach biologicznych, niemal się podwoiła – z 15 w 2003 r. do 29 w 2017 r.
- Poza tym lepszy stan stad spowodował, że poprawiły się wyniki ekonomiczne floty UE – jej zyski netto w 2017 r. wyniosły 1,3 mld EUR.
- Należy jednak podejmować kolejne znaczące działania, aby osiągnąć cele WPRyb, a zwłaszcza by zapewnić odbudowę wszystkich stad i zarządzanie nimi na poziomie gwarantującym MSY .

2.1. Postępy w zakresie osiągnięcia F_{MSY}

Na północnym Atlantyku i obszarach przyległych presja połowowa (F/F_{MSY}) wykazała w latach 2003–2017 ogólną tendencję spadkową, a średnia śmiertelność połowowa

¹ Dyrektywa 2008/56/WE, Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19–40.

ustabilizowała się na poziomie 1,0. Wskaźnik F/F_{MSY} dla **Morza Śródziemnego i Morza Czarnego** nadal wynosi około 2,2, co oznacza, że stada nadal eksploatuje się na poziomie znacznie wyższym niż docelowy poziom F_{MSY} .

Jednym z głównych narzędzi zarządzania rybołówstwem są TAC. W przypadku **północnego Atlantyku i obszarów przyległych** na 2019 r. Komisja zaproponowała TAC zgodny z F_{MSY} lub niższy od F_{MSY} dla wszystkich 76 TAC, w odniesieniu do których była dostępna opinia dotycząca F_{MSY} . Nie było to możliwe w przypadku pięciu TAC, w odniesieniu do których Międzynarodowa Rada Badań Morza (ICES) zaleciła TAC na poziomie zerowym, ponieważ doprowadziłoby to do wstrzymania połowu i wywołałoby poważne skutki społeczno-gospodarcze. W tych przypadkach podjęto decyzję o utrzymaniu TAC dla przyłowów na niskim poziomie. Rada ustanowiła 59 TAC zgodnie z F_{MSY} , co odpowiada trzem dodatkowym TAC w porównaniu z 2018 r.

W przypadku **Morza Bałtyckiego** 95 % oczekiwanych wyładunków pochodzi z TAC ustalonych zgodnie z F_{MSY} a 4 % z TAC, które ustanowiono zgodnie z zachowaniem zasady ostrożności. Jeśli chodzi o oczekiwane wyładunki z połowów na **Morzu Północnym, w cieśninach Skagerrak i Kattegat**, 99,7 % pochodzi z TAC ustalonych zgodnie z F_{MSY} ; w **wodach północno-zachodnich i południowo-zachodnich** liczba ta wynosi odpowiednio 94 % i 90 %.

W odniesieniu do **stad głębokowodnych** uprawnienia do połowów na lata 2019 i 2020 ustalono w listopadzie 2018 r. Stanowią one mniej niż 1 % wszystkich wyładunków w UE. W przypadku stad głębokowodnych oceny są ograniczone. W porównaniu z wcześniejszymi latami decyzje Rady dotyczące uprawnień do połowów stad głębokowodnych są w większym stopniu oparte na doradztwie naukowym.

Jeśli chodzi o **stada objęte konsultacjami z państwami nadbrzeżnymi**², jedynie TAC dla błękitka na 2019 r. był zgodny z długoterminową strategią zarządzania tym stadem i opinią ICES dotyczącą F_{MSY} . Negocjacje między UE i Norwegią przyniosły mniej ambitny wynik pod względem ochrony, ponieważ tylko 9 z 17 TAC ustalono zgodnie z F_{MSY} – mniej niż w 2018 r.

W **Morzu Śródziemnym** eksploatacja 35 spośród 40 ocenionych stad przewyższyła w 2017 r. poziomy gwarantujące zrównoważenie – średnio połowy były około 2,2 razy wyższe niż odpowiedni F_{MSY} . Z najnowszych danych wynika, że od 2011 r. średni poziom F/F_{MSY} wykazuje tendencję spadkową. Może to oznaczać niewielką poprawę pod względem tempa eksploatacji³. W **Morzu Czarnym** sześć na osiem stad wspólnie eksploatowanych, które poddano ocenie, jest nadal przełowionych – wyjątek stanowi szprot i rapana Thomasa.

2.2. Tendencje w zakresie biomasy

Na **północnym Atlantyku i obszarach przyległych** liczba stad, których wielkość utrzymuje się w bezpiecznych granicach biologicznych, niemal się podwoiła z 15 w 2003 r. do 29 w 2017 r. (co stanowi wzrost o 2 % w porównaniu z 2016 r.). Największą poprawę odnotowano w Zatoce Biskajskiej i wodach Półwyspu Iberyjskiego

² Norwegia, Islandia i Wyspy Owcze.

³ Wynik ten ma charakter wstępny i w najbliższych latach będzie przedmiotem dodatkowego monitoringu naukowego (źródło: STECF-Adhoc-19-01).

– z 2 do 8 stad o liczebności w bezpiecznych granicach biologicznych. Ogólna wielkość biomasy stale zmienia się w pożądany sposób, ponieważ wzrosła o około 36 %.

W **Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym** biomasa stada tarłowego w 2016 r. nie wykazała znaczącego wzrostu w porównaniu z 2003 r. W przypadku stada turбота w Morzu Czarnym odnotowano tendencję rosnącą pod względem biomasy i spadek przełowienia.

2.3. Stan floty rybackiej UE

Zdolność połowowa floty rybackiej UE stale się zmniejsza. W grudniu 2018 r. unijny rejestr floty rybackiej (obejmujący też regiony najbardziej oddalone) zawierał 81 644 statki o łącznej zdolności połowowej wynoszącej 1 533 180 pod względem pojemności brutto (GT) i 6 075 634 kilowaty (kW). W stosunku do poprzedniego roku stanowi to spadek o 1,32 % pod względem liczby statków, o 2,46 % pod względem GT oraz o 2,61 % pod względem kW. W przypadku znacznej liczby segmentów floty (190 z 255 segmentów poddanych ocenie) zdolność połowowa nadal jednak nie odpowiada ich uprawnieniom do połowów.

Z drugiej strony **wyniki gospodarcze** floty UE są coraz lepsze: w 2017 r. odnotowano rekordowo wysokie zyski netto w wysokości 1,3 mld EUR. Stała poprawa wynika głównie z wysokich średnich cen ryb (większa wartość za mniejszą liczbę wyładowanych ryb) i utrzymujących się niskich cen paliw. Te lepsze wyniki uzyskano też dzięki poprawie stanu niektórych ważnych stad i postępowi technicznemu. Mimo że dane liczbowe dotyczące lat 2018–2019 nie są jeszcze dostępne, oczekuje się podobnych wyników, pomimo nieznacznego wzrostu cen paliw.

Korzystne tendencje gospodarcze występują w przypadku kilku flot, które prowadzą połowy stad eksploatowanych w sposób zrównoważony (takich jak plamiak, smuklica i gładzica w Morzu Irlandzkim, śledź, północne stado morszczuka, sola we wschodniej i zachodniej części kanału La Manche, żabnica w Zatoce Biskajskiej) – floty te przeważnie odnotowują wzrost rentowności i wynagrodzeń. Natomiast floty połowiąjące nadmiernie eksploatowane stada mają zazwyczaj gorsze wyniki ekonomiczne.

Od 2008 r. całkowite **zatrudnienie** we flocie rybackiej UE liczone w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC) spada średnio o 1,3 % rocznie, częściowo z powodu zmniejszenia zdolności połowowej floty. Wysokość średniego wynagrodzenia na EPC⁴ wzrasta jednak średnio o 2,7 % rocznie. Średnie roczne wynagrodzenie na EPC wynosi 24 800 EUR. W przypadku pewnej liczby flot na Morzu Północnym i Atlantyku, w przeciwieństwie do innych regionów, wzrost zatrudnienia się ustabilizował.

Jedną z istotnych zmian sprzyjających **poprawie warunków pracy** we flocie rybackiej UE stanowiło wprowadzenie Konwencji dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa C188 Międzynarodowej Organizacji Pracy do prawa UE⁵ zgodnie z uzgodnieniami partnerów społecznych UE. Państwa członkowskie muszą stosować ten nowe przepis od dnia 15 listopada 2019 r. Niedawno Komisja ponownie wezwała państwa członkowskie do ratyfikacji Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia,

⁴ Wynagrodzenie brutto (tj. całkowite wynagrodzenie przed opodatkowaniem i innymi odliczeniami).

⁵ Dyrektywa Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażająca Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r.

wydawania świadectw oraz pełnienia wacht dla załóg statków rybackich (którą do tej pory ratyfikowało zaledwie 10 państw członkowskich)⁶.

2.4. Postępy w zakresie zdecentralizowanego zarządzania rybołówstwem

2.4.1. Wieloletnie plany

Wieloletnie plany (plany MAP) to akty przyjmowane w procedurze współdecyzji, które określają między innymi harmonogram wdrażania celu dotyczącego MSY i pewne elastyczne rozwiązania służące do zarządzania rybołówstwem.

Niedawne przyjęcie **planu MAP dotyczącego stad dennych w wodach zachodnich** stanowi zasadniczy krok w realizacji WPRyb, ponieważ jest jednym z głównych narzędzi zarządzania rybołówstwem. Plan pomoże zapewnić zrównoważoność rybołówstwa w perspektywie długoterminowej i jest ostatnim z przyjętych wieloletnich planów dotyczących Morza Północnego i Morza Bałtyckiego. W tym roku Komisja przedstawi sprawozdanie z realizacji planu MAP dla Morza Bałtyckiego.

Kolejnym osiągnięciem jest przyjęcie w 2019 r. pierwszego wieloletniego planu dotyczącego **Morza Śródziemnego**. Ma on zastosowanie do połowów eksploatujących stada denne w zachodniej części Morza Śródziemnego i ustanawia obowiązek zmniejszenia nakładu połowowego o 10 % od dnia 1 stycznia 2020 r., a także przewiduje, że najpóźniej do 2025 r. w tym obszarze należy osiągnąć F_{MSY} . Nie poczyniono natomiast żadnych postępów w odniesieniu do wieloletniego planu dotyczącego małych gatunków pelagicznych w Morzu Adriatyckim.

2.4.2. Akty delegowane przyjęte w kontekście regionalizacji

Grupy regionalne odegrały istotną rolę w **stopniowym wprowadzaniu obowiązku wylądunku**, ponieważ przedstawiały Komisji wspólne rekomendacje. Na podstawie tych rekomendacji do końca 2018 r. Komisja przyjęła cztery (nowe) plany w zakresie odrzutów.

Akty delegowane transponujące wspólne rekomendacje dotyczące **środków ochronnych w odniesieniu do obszarów sieci Natura 2000** i innych obszarów chronionych na podstawie art. 11 rozporządzenia 1380/2013 wymagały więcej czasu i obejmują tylko niektóre obszary Morza Północnego i Morza Bałtyckiego. W tym roku oczekuje się kolejnych wspólnych rekomendacji, ale potrzebne są dodatkowe działania w tej dziedzinie.

2.4.3. Zaangażowanie zainteresowanych stron

Komitety doradcze, jako główne organizacje zainteresowanych stron ustanowione w ramach WPRyb, odgrywają coraz ważniejszą rolę w procesie regionalizacji. W 2018 r. 10 istniejących komitetów doradczych przedstawiło Komisji 73 rekomendacje, podczas gdy w 2017 r. wydano ich 64. W dokumencie roboczym służb Komisji dołączonym do niniejszego komunikatu podano przykłady znaczenia tych rekomendacji dla prac Komisji.

⁶ COM/2019/157 final.

2.5. Obowiązek wyładunku

W dniu 1 stycznia 2019 r. w pełni wszedł w życie obowiązek wyładunku. Komisja otrzymała sprawozdania od 18 państw członkowskich oraz Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa, a także pisma od pięciu komitetów doradczych na temat realizacji obowiązku wyładunku w 2018 r. Wynika z nich, że zainteresowane strony zdają sobie sprawę z tego, jak ważne jest powszechne przestrzeganie zasad dla właściwego wprowadzenia obowiązku wyładunku. Sprawozdawczość dotycząca odrzutów jest jednak niewystarczająca, co powoduje rozbieżność między szacunkami dotyczącymi odrzutów. Komisja jest gotowa do współpracy z państwami członkowskimi i komitetami doradczymi nad usunięciem tych niedociągnięć.

W 2018 r. wszystkie grupy regionalne dążyły do określenia sposobu, w jaki można zaradzić **potencjalnym przypadkom wstrzymania połowu**. Państwa członkowskie, Komisja i inne zainteresowane strony pracowały razem nad opracowania możliwych rozwiązań, które zostaną przetestowane w 2019 r. Obejmują one na przykład zobowiązania niektórych państw członkowskich do wymiany pewnych kwot lub porozumienia w sprawie TAC dotyczących tylko przyłówów, w połączeniu ze środkami, które mają na celu ograniczenie przyłówów. Komisja zwróci się do STECF o ocenę środków, które państwa członkowskie zaproponowały w celu dalszego ograniczenia odrzutów, oraz będzie monitorować te przypadki z punktu widzenia kontroli.

Ogólnie rzecz biorąc, liczba projektów finansowanych z **Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR)** wzrosła. Państwa członkowskie wydały 40 mln EUR ze wsparcia z EFMR (z całkowitej wykorzystanej kwoty 89 mln EUR, co stanowi wzrost w porównaniu z przewidywanym potencjalnym wykorzystaniem w wysokości 49 mln EUR⁷) na projekty związane z wprowadzeniem obowiązku wyładunku⁸. Jednak ogólne wsparcie pozostaje na niskim poziomie: wykorzystano 89 mln EUR w porównaniu z kwotą 1,5 mld EUR dostępną w ramach priorytetu unijnego 1⁹.

W odniesieniu do **rynków zbytu dla niezamierzonych połowów** operatorzy poinformowali, że zastosowania przemysłowe (tj. nieżywnościowe) nie są odpowiednimi rynkami zbytu ryb niewymiarowych. Małe ilości wyładunków i ich nieprzewidywalność nie odpowiadają modelowi biznesowemu przemysłu niespożywczego; należy tu również uwzględnić nieproporcjonalne koszty logistyczne odbioru takich wyładunków. Wszelkie zmiany dotyczące alternatywnych rynków zbytu żywności można rozważać jedynie pod warunkiem, że nie stworzą one zachęt rynkowych ani korzyści dla podmiotów w łańcuchu dostaw. Nadal analizuje się różne alternatywne rynki zbytu, na przykład darowizny na rzecz banków żywności.

W odniesieniu do **kontroli i egzekwowania** przestrzeganie obowiązku wyładunku nadal jest niewielkie. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za zapewnienie kontroli, egzekwowania przepisów i inspekcji w odniesieniu do wszystkich rodzajów działalności związanych z WPRyb, w tym obowiązku wyładunku. Audyty Komisji i inne inicjatywy EFCA wskazują na ogólny brak zgodności z przepisami, spotęgowany trudnościami w skutecznym kontrolowaniu przestrzegania przepisów za pomocą konwencjonalnych

⁷ FAME Support Unit, AT01.2 ad-hoc consultancy Landing Obligation Final Report (AT1.2 5/5), wersja 1.0, luty 2018 r.

⁸ Baza danych EFMR Infosys. Okres referencyjny 1.1.2015–31.12.2018.

⁹ Priorytet Unii 1: Propagowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy.

środków. Jak stwierdzono we wniosku Komisji dotyczącym nowego systemu kontroli rybołówstwa¹⁰, w rozwiązaniu tego problemu pomogłyby innowacyjne narzędzia kontroli oparte na systemach zdalnego monitorowania elektronicznego. Ponadto w styczniu 2019 r. weszły w życie nowe indywidualne programy kontroli i inspekcji¹¹, które obejmują wszystkie rodzaje połowów podlegających obowiązkowi wyładunku. Komisja będzie nadal uważnie monitorować właściwe wprowadzanie i egzekwowanie obowiązku wyładunku przez państwa członkowskie oraz propagować korzystanie z systemów zdalnego monitorowania elektronicznego¹².

2.6. Szczególne działania na rzecz sytuacji w Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym

UE – zarówno samodzielnie, jak i we współpracy z partnerami międzynarodowymi – zrobiła wiele, aby poprawić sytuację stad w Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym.

Na **szczeblu UE** w 2019 r. oczekuje się znacznych postępów dzięki wdrożeniu planu MAP dla stad dennych w zachodniej części Morza Śródziemnego oraz przeglądowi obowiązujących krajowych planów zarządzania sporządzonym, którego dokona STECF, w celu zapewnienia zgodności z celami WPRyb.

Na **szczeblu międzynarodowym**, biorąc pod uwagę, że większość stad ryb jest wspólnie eksploatowana, UE podjęła wiele działań, aby wesprzeć współpracę wielostronną na forach odpowiednich regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO), Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego (GFCM) oraz Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony Tuńczyka Atlantyckiego (ICCAT). Dzięki przyjęciu deklaracji MedFish4Ever (marzec 2017 r.)¹³ i deklaracji z Sofii (czerwiec 2018 r.) powstał szczegółowy plan prac mający na celu: odbudowę stad ryb w regionie Morza Śródziemnego – przy ścisłej współpracy z konwencją barcelońską – oraz w basenie Morza Czarnego, ochronę bogactwa ekologicznego i gospodarczego regionu oraz pobudzenie zrównoważonego rozwoju akwakultury w ciągu najbliższych 10 lat. Uzupełnieniem tego planu jest regionalny plan działania na rzecz tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego (wrzesień 2018 r.)¹⁴.

W 2018 r. **GFCM** przyjęła 11 zaleceń¹⁵ zaproponowanych przez UE. W 2019 r. konieczne będą dalsze prace nad ugruntowaniem tych działań. Konferencja wysokiego szczebla, która ma się odbyć w czerwcu w Maroku w celu podsumowania postępów we wdrażaniu deklaracji MedFish4Ever, będzie stanowić tu silny bodziec.

W związku z odbudowaniem stada tuńczyka błękitnopłetwego dzięki środkom naprawczym, które stosowano przez 10 lat, **ICCAT** zatwierdził plan zarządzania tymi

¹⁰ COM/2018/368 final.

¹¹ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2018/1986, Dz.U. L 317 z 14.12.2018, s. 29.

¹² *Technical guidelines and specifications for the implementation of REM in EU fisheries*, EFCA, 2019 r.: <https://www.efca.europa.eu/sites/default/files/Technical%20guidelines%20and%20specifications%20for%20the%20implementation%20of%20Remote%20Electronic%20Monitoring%20%28REM%29%20in%20EU%20fisheries.pdf>.

¹³ <https://www.actu-environnement.com/media/pdf/news-28756-declaration-malte-surpeche-mediterranee.pdf>

¹⁴ www.fao.org/gfcm/meetings/ssf2018/rpoassf/en/

¹⁵ Dotyczą one kolejnych środków nadzwyczajnych w odniesieniu do małych gatunków pelagicznych w Morzu Adriatyckim, wieloletniego planu dotyczącego węgorza, dwóch wieloletnich planów dotyczących krewetek głębokowodnych w Morzu Jońskim i Morzu Lewantyńskim oraz kolejnych wspólnych planów kontroli i inspekcji obejmujących całe Morze Śródziemne i Morze Czarne.

zasobami, opracowany pod kierunkiem UE. Plan umożliwia dostęp do łowisk dla statków przybrzeżnych (wyłączonych z tych połowów przez ponad dziesięć lat) oraz wzmacnia środki kontroli w celu dalszej poprawy identyfikowalności, zwłaszcza w przypadku żywych hodowlanych tuńczyków błękitnopłetwych. Z powodu bardzo niepokojącej sytuacji stada włócznika w Morzu Śródziemnym ICCAT przyjęła – na wniosek UE – plan odbudowy tej populacji obowiązujący do 2031 r.

2.7. Międzynarodowe zarządzanie oceanami

Od czasu przyjęcia w 2016 r.¹⁶ programu dotyczącego zarządzania oceanami realizowanych jest 50 działań, które w nim zawarto¹⁷, a niektóre z nich zostały już zakończone.

Najważniejsze osiągnięcia w zakresie poprawy międzynarodowych ram zarządzania oceanami obejmują zatwierdzenie dobrowolnych wytycznych FAO w sprawie oznakowania narzędzi połowowych (lipiec 2018 r.)¹⁸ oraz podpisanie umowy w sprawie zapobiegania nieuregulowanym połowom na morzu pełnym w środkowej części Oceanu Arktycznego (październik 2018 r.)¹⁹. UE przyjęła wiodącą rolę w tych procesach.

UE propaguje zasady WPRyb poprzez swoją współpracę z krajami partnerskimi i RFMO. Podpisała/osiągnęła porozumienia w sprawie partnerstw na rzecz zarządzania oceanami z Chinami (czerwiec 2018 r.)²⁰ i Kanadą²¹. Dzięki umowom o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów floty UE mają dostęp do zewnętrznych łowisk w 11 krajach partnerskich, zgodnie z kontrolowanymi warunkami gwarantującymi zrównoważoność. Wsparcie strukturalne udzielane w ramach tych umów poprawia skuteczność zarządzania rybołówstwem w tych krajach, między innymi dzięki wspieraniu działań naukowych i kontrolnych oraz sektora tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego. UE stale odgrywa znaczącą rolę w **RFMO**²², które są kluczowymi narzędziami zarządzania, służącymi do: propagowania zrównoważoności stad i podejścia ekosystemowego, wspierania rzetelnego doradztwa naukowego, przyjmowania odpowiednich środków w zakresie monitorowania, kontroli i nadzoru, wspierania regularnych przeglądów wyników oraz zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (połowcy NNN). W tym kontekście Komisja będzie w imieniu UE proponować i zajmować takie stanowiska, które zapewnią, by zarządzanie odpowiednimi stadami odpowiadało celowi w zakresie F_{MSY} .

W styczniu 2019 r. Komisja zniosła „**żółtą kartkę**” za połowy NNN dla Tajlandii, ponieważ państwo to unowocześniło zarządzanie rybołówstwem zgodnie z zobowiązaniami międzynarodowymi. W maju 2019 r. wprowadzono system informatyczny (CATCH), aby wesprzeć skuteczne wdrożenie unijnego systemu świadectw połowowych.

¹⁶ Wspólny komunikat „Międzynarodowe zarządzanie oceanami – Program działań na rzecz przyszłości oceanów”, SWD(2016) 352 final.

¹⁷ Wspólne sprawozdanie „Poprawa międzynarodowego zarządzania oceanami – dwa lata postępów”, JOIN/2019/4 final.

¹⁸ www.fao.org/3/MX136EN/mx136en.pdf

¹⁹ https://ec.europa.eu/fisheries/eu-and-arctic-partners-enter-historic-agreement-prevent-unregulated-fishing-high-seas---frequently_en

²⁰ Obejmuje to również współpracę dotyczącą połowów NNN.

²¹ Planowane podpisanie w 2019 r.

²² UE, reprezentowana przez Komisję, odgrywa aktywną rolę w 6 organizacjach zajmujących się połowami tuńczyka i 11 organizacjach niezwiązanych z tuńczykiem, na całym świecie.

Aby rozwiązać problem **odpadów morskich**, UE przyjęła dyrektywę w sprawie produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych oraz nową dyrektywę w sprawie portowych urządzeń odbiorczych. W tym kontekście wniosek Komisji dotyczący nowego systemu kontroli rybołówstwa przewiduje ustanowienie ogólnounijnego obowiązkowego systemu sprawozdawczości cyfrowej, aby pomóc w wyławianiu takich narzędzi.

3. WNIOSKI DOTYCZĄCE UPRAWNIEŃ DO POŁOWÓW NA 2020 R.

Rok 2020 będzie pierwszym rokiem, w którym wszystkie stada mają być zarządzane zgodnie z docelowym poziomem maksymalnego podtrzymywalnego połowu, jak określono w rozporządzeniu podstawowym²³. Będzie to również pierwszy rok, w którym większość stad objętych rozporządzeniem w sprawie uprawnień do połowów zostanie objętych jednym z wieloletnich planów. Jeżeli Zjednoczone Królestwo wystąpi z UE bez zawarcia umowy do dnia 31 października 2019 r. – jak uzgodniła Rada Europejska²⁴ – UE i Zjednoczone Królestwo będą musiały konsultować się w sprawie wspólnego zarządzania tymi stadami, które obie strony eksploatują.

3.1. Ogólne cele wniosków w sprawie uprawnień do połowów na 2020 r.

Głównym celem wniosków Komisji będzie osiągnięcie do 2020 r. F_{MSY} w przypadku wszystkich stad objętych oceną F_{MSY} . Ponadto wnioski te będą w dalszym ciągu obejmować rozwiązania, które umożliwią skuteczne wdrażanie obowiązku wyładunku.

Chociaż zły stan niektórych stad jest również wynikiem czynników środowiskowych (takich jak zanieczyszczenie i pogorszenie jakości wody), które należy rozpatrywać oddzielnie, nadal należy też ograniczać presję połowową na takie stada.

3.2. Główne etapy ustanawiania kolejnych uprawnień do połowów

Podstawą wniosków Komisji dotyczących uprawnień do połowów będzie **opinia naukowa ICES**, wydawana w kilku częściach. We wstępnych wnioskach Komisja zamierza uwzględnić możliwie jak najwięcej stad. Ze względu na fakt, że ICES wydaje opinię pod koniec roku (między październikiem a grudniem), wniosek dotyczący Morza Północnego i Atlantyku będzie jednak nadal zawierał uprawnienia do połowów w formie zapisu symbolicznego *pro memoria* (p.m.) w przypadku stad objętych późno wydaną opinią.

Komisja zachęca **państwa członkowskie i zainteresowane strony** do jak najszybszego rozpoczęcia prac w oparciu o publicznie dostępne opinie naukowe, nie czekając na wnioski legislacyjne Komisji. Zainteresowane strony będą również miały możliwość przedstawienia rekomendacji dotyczących uprawnień do połowów za pośrednictwem odpowiednich komitetów doradczych i państw członkowskich.

²³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

Uwzględniając powyższe konsultacje, Komisja opracuje trzy wnioski: jeden dotyczący Morza Bałtyckiego (sierpień), jeden dotyczący Morza Śródziemnego i Czarnego (wrzesień) oraz jeden dotyczący Atlantyku i Morza Północnego (październik). Zostaną one omówione na odrębnych posiedzeniach Rady – w październiku w przypadku Morza Bałtyckiego oraz w grudniu w odniesieniu do pozostałych dwóch wniosków.

Skutki, jakie wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE może wywrzeć na ustalanie uprawnień do połowów, zostaną przeanalizowane w świetle aktualnej sytuacji.

3.3. Ustalanie uprawnień do połowów dla poszczególnych basenów morskich

Uprawnienia do połowów stad w **Morzu Bałtyckim i w Morzu Północnym oraz w wodach zachodnich** zostaną ustalone na podstawie odpowiednich wieloletnich planów, w których zdefiniowano przedziały śmiertelności F_{MSY} , przez co w określonych warunkach umożliwiają one pewien stopień elastyczności. ICES ma zapewnić doradztwo naukowe, które pozwoli na ocenę potrzeby i możliwości wykorzystania tej elastyczności. Najwyższą wartość w przedziale F_{MSY} można stosować do proponowania TAC tylko wtedy, gdy w oparciu o opinie naukowe ustalenie uprawnień do połowów zgodnie z przedziałami F_{MSY} byłoby niezbędne do osiągnięcia celów zawartych w odpowiednim planie MAP w przypadku połowów wielogatunkowych, albo żeby zapobiec poważnym szkodom w stadzie z powodu dynamiki wewnątrz- lub międzygatunkowej lub aby ograniczyć duże wahania między poszczególnymi latami.

W związku z pełnym wprowadzeniem **obowiązku wyładunku**, w odniesieniu do Morza Bałtyckiego, wód zachodnich i Morza Północnego Komisja zamierza zaproponować uprawnienia do połowów zgodne z opinią ICES, odliczając w stosownych przypadkach wartości *de minimis* lub wyłączenia z uwagi na przeżywalność.

Dalsze prace nad pełnym wprowadzeniem obowiązku wyładunku wymagają tego, aby wykorzystywać wszystkie dostępne narzędzia łagodzące skutki połowów, w tym, w stosownych przypadkach, wszelkie opinie ICES dotyczące podejścia do połowów wielogatunkowych. W związku z tym ocenione zostaną postępy państw członkowskich w zakresie środków, które mają na celu zmniejszenie przyłowów (zobowiązanie podjęte przez odpowiednie państwa członkowskie w kontekście rozwiązań na 2019 r. w odniesieniu do pięciu stad, dla których zalecono TAC na poziomie zerowym).

W przypadku stad objętych oceną F_{MSY} i będących przedmiotem konsultacji z **państwami spoza UE** Komisja będzie dążyć do osiągnięcia porozumienia zgodnie z długoterminowymi strategiami zarządzania i opinią dotyczącą F_{MSY} .

W przypadku stad zarządzanych przez **RFMO** Komisja ustali uprawnienia do połowów w oparciu o decyzje tych organizacji.

Zgodnie z przyjętym niedawno **wieloletnim planem dla zachodniego Morza Śródziemnego** Rada wyznaczy na 2020 r. maksymalny dopuszczalny nakład połowowy odpowiadający zmniejszeniu o 10 % w porównaniu z poziomem bazowym, który będzie oparty na danych przekazanych przez państwa członkowskie. W oparciu o dostępne opinie naukowe uprawnienia do połowów na Morzu Śródziemnym będą również obejmować obowiązujące już środki GFCM (małe gatunki pelagiczne i węgorz) oraz inne środki, które mają zostać przyjęte na dorocznych sesjach w 2019 r.

Wynik negocjacji w sprawie ustanowienia stałego regionalnego systemu przydziału kwot turbotą w **Morzu Czarnym** (GFCM) będzie zastosowany w celu określenia uprawnień do połowów. W przypadku szprota Komisja ponownie zaproponuje kwoty autonomiczne.

4. PODSUMOWANIE

Cele WPRyb są konsekwentnie realizowane – presja połowowa na północnym Atlantyku i obszarach przyległych nadal spada, a liczba TAC ustalanych zgodnie z F_{MSY} ciągle rośnie. Zdrowe stada sprzyjają osiągnięciu lepszych wyników gospodarczych floty UE, o czym świadczą rekordowe zyski odnotowane w 2017 r.

Wiele stad jest nadal przełowionych i/lub ich liczebność utrzymuje się poza bezpiecznymi granicami biologicznymi. Nie ma wątpliwości, że osiągnięcie celów WPRyb wymaga bardziej intensywnych działań wszystkich zainteresowanych stron, tym bardziej, że rok 2020 jest pierwszym rokiem, w którym wszystkie stada objęte oceną F_{MSY} należy objąć zarządzaniem zgodnie z poziomem F_{MSY} .

Sytuacja na Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym jest nadal niepokojąca. Aby zrealizować cel na 2020 r. dotyczący F_{MSY} , konieczne są dalsze skoordynowane działania w kontekście strategii GFCM oraz deklaracji ministerialnej z Sofii z 2018 r. Komisja będzie ściśle współpracować ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, aby szybko wprowadzić wieloletni plan dotyczący zachodniej części Morza Śródziemnego.

Zasadnicze znaczenie ma skuteczna kontrola i egzekwowanie obowiązku wyładunku. Aby uzupełnić działania państw członkowskich, Komisja będzie nadal pracować ze współprawodawcami, aby jak najszybciej osiągnąć porozumienie w sprawie wniosku dotyczącego nowego systemu kontroli rybołówstwa.

PLANOWANY HARMONOGRAM PRAC²⁵

Termin	Etap prac
Maj/czerwiec/październik	Opinia ICES w sprawie stad
Czerwiec–wrzesień	Konsultacje publiczne dotyczące komunikatu
Koniec sierpnia	Przyjęcie przez Komisję wniosków dotyczących uprawnień do połowów na Morzu Bałtyckim
Połowa września	Przyjęcie przez Komisję wniosku dotyczącego uprawnień do połowów na Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym
Październik	Posiedzenie Rady dotyczące uprawnień do połowów na Morzu Bałtyckim
Koniec października	Przyjęcie przez Komisję wniosku dotyczącego uprawnień do połowów na Atlantyku / Morzu Północnym
Grudzień	Posiedzenie Rady dotyczące uprawnień do połowów na Atlantyku / Morzu Północnym Posiedzenie Rady dotyczące uprawnień do połowów na Morzu Śródziemnym i Morzu Czarnym

²⁵ W przypadku stad zarządzanych przez regionalne organizacje ds. rybołówstwa (RFMO) w wodach UE i w niektórych wodach nienależących do UE uprawnienia do połowów przyjmuje się po dorocznym posiedzeniu RFMO poprzez okresowe przeglądy rozporządzenia Rady ustalającego uprawnienia do połowów w odniesieniu do niektórych stad ryb i grup stad ryb, mające zastosowanie w wodach UE oraz, dla unijnych statków rybackich, w niektórych wodach nienależących do UE.